

Opbrengstgericht werken (OGW)

Heldere overzichten van toetsresultaten als basis voor gesprek

Meer informatie hierover vindt u in de handreiking 'Opbrengstgericht Werken: Heldere overzichten van toetsresultaten als basis voor gesprek'

De plaats van toetsresultaten binnen de PDCA-cyclus

Het analyseren van toetsresultaten speelt een belangrijke rol in de PDCA-cyclus. Als de PDCA-cyclus ingezet wordt in het kader van opbrengstgericht werken is het van belang dat in de cyclus worden opgenomen:

1. Formuleren van doelen (SMART)
2. Meten van leerlingresultaten
3. Analyseren en verklaren van leerlingresultaten
4. Vaststellen van noodzakelijke interventies en acties om de doelen te bereiken.

Toetsresultaten worden vooral gebruikt als ondersteuning bij het formuleren van doelen (Zie kwaliteitskaart Doelen stellen op groeps- en schoolniveau met Cito-toetsen. Hoe doe je dat?) en het analyseren en verklaren van opbrengsten van onderwijs. Om gericht en doelmatig toetsresultaten hiervoor te kunnen gebruiken, is het een voorwaarde dat toetsresultaten zodanig helder geordend zijn dat gemakkelijk zicht ontstaat op de opbrengsten van het onderwijs in de diverse groepen, én door de jaren heen. Hierdoor kan de aandacht vooral gevestigd worden op het verklaren van toetsresultaten en het vaststellen van noodzakelijke interventies en acties. Om doelmatig het gesprek te kunnen voeren over toetsresultaten op groeps, school- en leerlingniveau, zijn met name de dwarsdoorsnede en de trendanalyse bruikbaar.

Dwarsdoorsnede

Een dwarsdoorsnede toont voor verschillende jaargroepen de resultaten op één bepaald moment. De dwarsdoorsnede is met name relevant op schoolniveau. De schoolleider en intern begeleider krijgen daarmee in één oogopslag inzicht in de resultaten van alle leerjaren op één toetsmoment.

Trendanalyse

Een trendanalyse toont de resultaten die verschillende jaargroepen door de jaren heen behaalden op een bepaalde toets. Hierbij zijn twee mogelijkheden te onderscheiden:

Trendanalyse - leerjaar

Hierbij worden de resultaten vergeleken die in opeenvolgende schooljaren door verschillende groepen leerlingen op dezelfde toets zijn behaald (bijvoorbeeld de resultaten op DMT kaart 1 van de groepen drie van de vijf laatste schooljaren). Het is hiermee mogelijk om de huidige groep te vergelijken met groepen in hetzelfde leerjaar in voorgaande schooljaren.

Trendanalyse - leerlinggroep

Hierbij worden de resultaten van een bepaalde leerlinggroep in opeenvolgende schooljaren naast elkaar gezet (bijvoorbeeld de resultaten van één leerlinggroep op achtereenvolgens Rekenen-Wiskunde M3, E3, M4, E4 en M5). Het is hiermee mogelijk om de resultaten van één leerlinggroep te volgen door de jaren heen.

Het gebruik van de trendanalyse op schoolniveau

Op schoolniveau ligt de kracht van een trendanalyse in het bijzonder in de combinatie van een analyse op leerjaar- en leerlinggroepniveau. Hiermee ontstaat zowel zicht op het functioneren van de diverse leerjaren in de afgelopen schooljaren, als op het functioneren van de leerlinggroepen door de jaren heen. Door alle trends in één weergave te zetten, kan op schoolniveau reflectie plaatsvinden óf en wáár sterke en zwakke momenten zijn aan te wijzen in de tussenopbrengsten van de school, welke verklaringen daarvoor te geven zijn vanuit de kenmerken van effectief onderwijs en welke acties noodzakelijk zijn.

Colofon

Deze Kwaliteitskaart OGW is samengesteld door Ina Cijvat (CPS) en Tijn Bloemendaal (HCO) en is een uitgave van Projectbureau Kwaliteit.

Het Projectbureau Kwaliteit draagt zorg voor de uitvoering van de Kwaliteitsagenda PO Scholen voor morgen. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de PO-Raad.

Voor vragen rond de kwaliteitskaarten OGW kunt u contact opnemen met PK: Jos van der Pluijm of Gea Spaans;
info@schoolaanzet.nl

© Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan: